

Науково-практична конференція

**«Динаміка біологічного та ландшафтного різноманіття заповідних територій»
(до 20-ї річниці створення НПП «Подільські Товтри»)**

м. Кам'янець-Подільський, 25–27 травня 2016 р.

З 25 по 27 травня 2016 р. у місті Кам'янці-Подільському, що на Хмельниччині, відбулася науково-практична конференція «Динаміка біологічного та ландшафтного різноманіття заповідних територій», присвячена 20-й річниці створення Національного природного парку «Подільські Товтри». Співорганізатором конференції виступив Кам'янець-Подільський національний університет ім. Івана Огієнка, активну участь у підготовці та проведенні заходу брали також НГО «Товариство подільських природодослідників та природолюбів», Кам'янець-Подільський районний осередок Всеукраїнської екологічної ліги та Західноукраїнське орнітологічне товариство.

Урочисте відкриття конференції розпочалося вітальним словом директора НПП «Подільські Товтри» Андрія Олександровича Полудняка, який розповів про історію створення, структуру, сучасний стан, наукові дослідження та еколого-просвітницьку роботу, а також про болючі проблеми сьогодення парку. Усе це звучало на тлі неймовірно прекрасних краєвидів, що демонструвалися на слайдах презентації. Колектив парку привітали представники адміністрації вузу, який гостинно приймав учасників та гостей конференції, в особі проректора з наукової роботи докт. фіз.-мат. наук, проф. І.М. Конета. З добрими словами та побажаннями виступили декан природничого факультету канд. біол. наук, проф. М.Д. Матвеев, завідувачка кафедри біології та методики її викладання докт. біол. наук, проф. Л.Г. Любінська та викладачі факультету, директор Ботанічного саду Подільського державного аграрно-технічного університету В.В. Когут, від кам'янецьких природолюбів-освітян Н.А. Гільфанова та заслужений природоохоронець України С.І. Ковальчук. Усі доповідачі, частина життя яких пов'язана з парком, у ширій і невимушеній атмосфері говорили про минуле та

сьогодення парку, бажали успіхів в його подальшому розвитку, творчого та життєвого довголіття всім, хто віддає свої сили задля збереження і процвітання цієї перлини нашої української землі.

Від наукового куратора НПП «Подільські Товтри» – Інституту ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України – колектив привітала чл.-кор. НАН України, завідувачка відділу мікології І.О. Дудка. Наснаги, наукових здобутків, успіхів у подальшій розбудові парку побажали гості та численні учасники конференції з різних куточків України: співробітники відділу природної флори НБС ім. М.М. Гришка НАН України кандидати біологічних наук Т.С. Багацька та С.Я. Діденко; доцент кафедри зоології та екології тварин Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна, канд. біол. наук Н.Ю. Полчанінова; головний фахівець з екологічної освіти О.П. Мурська, завідувач відділу науково-дослідної роботи та екологічної освіти Я.І. Капелюх та заступник директора з наукової роботи Г.І. Оліяр з природного заповідника «Медобори»; директори НПП «Мале Полісся» А.В. Сасюк і НПП «Хотинський» А.Г. Домачук та ін.

Пленарне засідання переважно було присвячене вивченню та збереженню біоландшафтного різноманіття НПП «Подільські Товтри». Зокрема, передумовам та історії створення (С.І. Ковальчук), науково-дослідній діяльності (О.П. Кучинська), геологічній та ландшафтній унікальності (І.П. Касіяник), сучасному стану флори (Л.Г. Любінська), порівняльному аналізу субстратних уподобань та поширенню міксоміцетів у лісових екосистемах Західного Лісостепу (НПП «Подільські Товтри»), з одного боку, та Українських Карпат (НПП «Галицький» та ПЗ «Горгани») – з іншого (І.О. Дудка, І.М. Аніщенко), сучасному стану хребетних (М.Д. Матвеев), екологічній освіті (О.В. Дем'янова).

Учасники науково-практичної конференції «Динаміка біологічного та ландшафтного різноманіття заповідних територій», присвячена 20-й річниці створення НПП «Подільські Товтри»

Participants of the Scientific and Practical Conference «Dynamics of Biological and Landscape Diversity of the Protected Areas» devoted to the 20th anniversary of Podilski Tovtry National Nature Park

Плідна наукова робота і обмін думками тривали й під час секційних засідань, що проводилися за такими напрямками: сучасний стан флори та фауни природних і антропогенних ландшафтів; фауністичні дослідження; географія, екологія та екологічна освіта. Науковці мали змогу заслухати і обговорити доповіді про результати досліджень екологічних особливостей та поширення видів грибів роду *Marasmius* Fr. (В.Б. Маланюк), вивчення флори НПП «Мале Полісся» (М.М. Белінська), сучасного стану вивчення рідкісних видів рослин НПП «Дермансько-Острозький» (В.М. Лисюк), чисельності рідкісних та зникаючих видів рослин роду *Astragalus* L. флори України (О.П. Бондарчук) та ін. Не менш цікавою була і робота інших секцій, де заслухали доповіді про формування герпетобіонтних членистоногих під впливом пасовищного навантаження у степових балках східної України (Н.Ю. Полчанінова), тетраніхових кліщів як перспективну групу хеліцерат у дослідженнях заповідних територій України (О.В. Жовнерчук, С.Г. Погребняк), значення водно-наземних екосистем у збереженні амфібій і рептилій України (О.Д. Некрасова, В.М. Титар), зміни чисельності куріпки сірої та перепілки в передмісті Львова (Г.О. Кузьо), досвід оцінки техногенного втручання у природні спелеокомплекси на прикладі печери Атлантида (А.В. Пилип'юк) та ін. За матеріалами наукових доповідей конференції готується збірник наукових праць у формі електронного видання.

Окрім плідної роботи, жвавих наукових дискусій та обговорень, співробітники НПП «Подільські Товтри» та природничого факультету Кам'янець-Подільського національного університету органі-

зували для учасників конференції цікаві та пізнавальні екскурсії територією парку, де можна було побачити Китайгородське відслонення, Бакотську затоку та Бакотський скельний монастир, насолодитися красою природи Смотрицького каньйону, поспілкуватися зі школярами та викладачами Китайгородської ЗОШ I–III ст. та Староушицької спеціалізованої школи I–III ст. екологічного напрямку (Кам'янець-Подільський р-н, Хмельницька обл.), доторкнутися до історії м. Кам'янець-Подільського. Окремо слід відзначити високий рівень проведення екологічної освітньо-виховної роботи в зазначених шкільних закладах, які знаходяться під патронатом працівників парку. Тут з початкових класів дітям прищеплюється любов до оточуючого природного середовища, формується екологічна культура підростаючого покоління, розвиваються навички з вивчення флори та фауни рідного краю як перший крок до науково-дослідної роботи в майбутньому для здібних талановитих школярів.

Від імені учасників науково-практичної конференції висловлюємо глибоку подяку всім членам Оргкомітету та співорганізаторам за щирий і гостинний прийом, високий рівень організації. Окрема подяка колективу НПП «Подільські Товтри» за невтомну і самовіддану працю задля збереження, відтворення й раціонального використання природних ландшафтів Поділля.

Бажаємо всім співробітникам подальших творчих, наукових та природоохоронних перемог, які слугують справі збереження біорізноманіття парку, охорони навколишнього природного середовища та ефективного використання природних ресурсів.

І.О. ДУДКА, Л.В. ЗАВ'ЯЛОВА, І.М. АНИЩЕНКО